

Valtiovarainministeriölle

VN/35463/2024

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä ja hallituksen esitysluonnoksesta luottolaitosdirektiivin ja EMIR-direktiivin muutosdirektiivien täytäntöön panemiseksi

Luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivin (CRD 6) täytäntöönpano on tehtävä ilman kansallisia lisävaatimuksia

FA:n lausuu, että

- hallituksen esitys tulisi tietyiltä osin antaa työryhmämietinnössä esitetystä poiketen siten kuin mietintöön liitettyssä eriävässä mielipiteessä on esitetty.
- mietinnössä esitettyjä säädöksiä ja niiden perusteluita tulisi tarkentaa tässä lausunnossa tarkemmin esitetyillä tavoilla.

Yleistä

FA kiittää mahdollisuudesta lausua luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivin (CRD 6) täytäntöönpanoa koskevasta työryhmämietinnöstä.

FA korostaa nykyisen hallituksen poliittisia linjauksia kansallisen lisäsääntelyn välttämisestä ja tarpeettoman sääntelyn purkamisesta. Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan: "Vältetään EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsääntelyä" ja "Kansallinen lisäsääntely EU:sta tulevan rahoitusmarkkinasääntelyn päälle minimoidaan". Siltä osin kuin kansallista lisäsääntelyä mahdollisesti esitetään, FA pitää tärkeänä, että tämä perustellaan erityisen selkeästi.

FA pitää tärkeänä yleisen oikeusvarmuuden kannalta, että lainsäädäntö ja sen perustelut ovat selkeitä ja johdonmukaisia lain yhdenmukaisen soveltamisen ja soveltamiskäytännön ennakoitavuuden varmistamiseksi.

Erityisesti näistä syistä FA esittää alla mainittuja muutoksia ehdotettuihin säännöksiin ja niiden perusteluihin.

Tässä lausunnossa esille tuotujen ehdotusten lisäksi FA kannattaa FA:n edustajan työryhmämietintöön antamassa eriävässä mielipiteessä esittämiä ehdotuksia olla poistamatta niin kutsutun järjestelmäriskipuskurin enimmäisrajaa, tarkentaa näiden päätösten perusteluvaihtoehtoja ja ottamalla asuntoluottojen riskipainolattiaa koskeva kansallinen optio käyttöön. Näitä ehdotuksia ja niiden perusteluja ei tässä lausunnossa toisteta, vaan viitataan siihen, mitä eriävässä mielipiteessä on esitetty. FA korostaa tältä osin erityisesti sitä, että asuntoluottojen riskipainolattiaa koskevan kansallisen option käyttämättä jättämistä ei mietinnössä perustella tarpeella turvata talouden vakautta tai muutakaan julkista intressiä, vaan se on puhtaasti kansallinen

valinta, joka kiristäisi sääntelyä ja siten olisi vastoin hallitusohjelman linjauksia ja eduskunnan aikoinaan direktiivineuvotteluihin asettamia neuvottelutavoitteita.

Yksityiskohtaiset ehdotukset

Riskien hallinta - Sisäisen pääoman riittävyyden arviointi

Mietintöön sisältyvän esitysluonnoksen perusteluosiossa sivulla 111 todetaan, että luottolaitoslain (jatkossa LLL) 9 luvun 1 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös ESG-riskien huomioon ottamisesta omien varojen riittävyyttä arvioitaessa. Säännöksen mukaan luottolaitosten olisi otettava huomioon ESG-riskien kattaminen, kun ne arvioivat ja ylläpitävät omien varojen riittävyyttä riskien kattamiseksi. ESG-riskit olisi sen vuoksi sisällytettävä momentissa tarkoitettuihin strategioihin ja menettelytapoihin. ESG-riskien luonne ja taso olisi otettava huomioon lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Muutoksella pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin 73 artiklan uusittu ensimmäisen kohta. Ehdotetun LLL 9 luvun uuden 17 a §:n perusteluissa todetaan luottolaitosdirektiivin uuden 87a artiklan 2 kohtaa vastaavasti, että pitkän aikavälin horisontin on oltava vähintään kymmenen vuotta.

ESG-riskien huomioon ottaminen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä luottolaitoksen sisäisen pääoman riittävyyden arvioinnissa tulee olemaan luottolaitoksille erittäin haastavaa ja kallista. Aiemmin on ollut riittävää varata taloudellista pääomaa kaikkien taloudellisten riskien osalta yhden vuoden horisontilla. Säännöksen perusteluissa tulisi vähintäänkin todeta, ettei vaatimus ESG-riskien huomioon ottamisesta lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä koske EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen minimipääomavaatimuksen laskemista.

Uhkasakkoa koskevat säännökset

Ehdotus valvontavaltuuksia koskevan LLL 22 luvun muutetuksi 2 §:ksi sisältää uudet uhkasakkoa koskevat säännökset, joilla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 65, 66 ja 67 artiklat osittain. Ehdotuksessa LLL 22 luvun 2 §:n 1 momentiksi sivulla 245 ja sen perusteluissa sivulla 155 todetaan, että tietyissä uusitun, luottolaitosdirektiiviin perustuvan LLL 22 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisissa tilanteissa uhkasakko asetettaisiin tämän pykälän eikä Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:n mukaan. Finanssivalvonta ei voisi enää asettaa uhkasakkoa Finanssivalvonnasta annetun lain (FivaL) 33 a §:n perusteella 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, vaan Finanssivalvonnalla olisi ainoastaan toimivalta tämän pykälän mukaisesti. Tämä periaate on tärkeä muun muassa viranomaisten toimivallan läpinäkyvyyden ja tarkkarajaisuuden sekä Suomen oikeusjärjestyksessä yleisesti noudatettavan kaksoisrangaistavuuden kiellon näkökulmasta.

Edellä mainittuun liittyen kiinnitämme huomiota siihen, että Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa oleviin luottolaitoksiin soveltuu myös Neuvoston asetus (EY) 2432/98 Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksista. Mainitun asetuksen 2 ja 4a artiklojen mukaisesti EKP:lla on oikeus määrätä uhkasakkoja EKP:n päätösten ja määräysten rikkomisesta. EU-säädöksenä mainittu asetus on ensisijainen suhteessa kansalliseen lakiin. Vastaavalla tavalla ja samoista syistä, kuin FivaL 33 a §:n mukaista uhkasakkoa ei jatkossa voi enää asettaa tilanteissa, joissa uusitun LLL 22 luvun 2 § soveltuu, ei myöskään LLL 22 luvun 2 §:n tai FivaL 33 a §:n mukaista uhkasakkoa pitäisi voida asettaa tilanteissa, joissa Neuvoston asetus (EY)

2432/98 soveltuu. Tämä tulisi lisätä LLL 22 luvun 2 §:ään ja FivaL 33 a §:ään sekä niiden perusteluihin. Korostamme, että direktiivin 70.3 artiklassa edellytetty mahdollisuus kumuloida samasta teosta tai laiminlyönnistä asetettuja seuraamuksia tarkoittaa ainoastaan mahdollisuutta asettaa hallinnollisia seuraamuksia (artiklakohdassa säädetyin edellytyksin) mahdollisista rikosoikeudellisista seuraamuksista riippumatta.

Uhkasakkosääntelyn vaikutusten ja oikeasuhtaisuuden arvioimiseksi olisi tärkeää, että hallituksen esityksen perusteluissa selvennettäisiin myös, kuinka meneteltäisiin päävelvoitteiden erottelussa toisistaan itsenäisiksi, ja siten on myös kysymys siitä, voitaisiinko päävelvoitteita erottelemalla asettaa samanaikaisesti lukuisia uhkasakkoja, mikä voisi aiheuttaa enimmäismääräsääntelyn tavoitteiden liudentumisen.

Uhkasakkosääntelyä koskevassa perusteluosiossa tulisi todeta, että uhkasakon asettamisen edellytyksenä on päävelvoitteen lainvoimaisuus. Tätä voidaan pitää välttämättömänä uhkasakkosääntelyä tasapainottavana elementtinä, kun huomioidaan erityisesti luonnolliselle henkilölle asetettavan uhkasakon maksimimäärät ja suomalaisen finanssialan toimihenkilöiden keskimääräinen ansiotaso.

Oikeusvarmuuden ja lainsäädännön tosiasiallisten vaikutusten läpinäkyvyyden vuoksi olisi tärkeää, että hallituksen esityksessä täsmennettäisiin, mihin luonnollisiin henkilöihin ehdotettu uhkasakon asettamismahdollisuus soveltuu. Kiinnitämme tältä osin huomiota muutospäätöksiin 32. johdantolauseeseen, jossa soveltamisen kohdejoukko on täsmennetty siten, että sillä tarkoitetaan ylintä ja toimivaa johtoa ja avainhenkilöitä, henkilöitä, joilla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan (material risk takers), sekä muita henkilöitä, joiden on tunnistettu olevan vastuussa yksittäisen säännöksen rikkomisesta. Lisäksi johdantolauseessa edellytetään, että siinä mainitut seikat otetaan huomioon uhkasakon määrässä niin, ettei se muodostu uhkasakon kohteena olevan henkilön kannalta kohtuuttomaksi. Vastaava periaate soveltuu nykyisin hallinnollisiin seuraamuksiin FivaL:n 41 §:n 2 momentin nojalla ja se on tarpeen lisätä uhkasakkoa koskeviin säännöksiin.

Kiinnitämme myös huomiota siihen, että LLL 22 luvun 1 §:n säännös kielto- ja oikaisupäätöksestä on sisällöllisesti päällekkäinen FivaL:n 33 §:ssä olevan vastaavan yleissäännöksen kanssa ja tulisi kumota lain selkeyttämiseksi.

Palkitseminen

Kiinnitämme huomiota siihen, että palkitsemista koskevat direktiivin artikkelit on voimassa olevassa laissa pantu täytäntöön osittain direktiiviä laajemmin (LLL 8:1 ja 6 §). Esitämme, että kansallisen lisäsääntelyn välttämiseksi palkitsemista koskevat säännökset saatetaan tässä yhteydessä direktiivin mukaisiksi.

Finanssivalvonnan valvontavaltuudet LLL 9 luvun 3a §:ssä tarkoitettuihin suunnitelmiin liittyen

Esitysluonnoksessa Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia ehdotetaan laajennettavan koskemaan myös ESG-tekijöihin liittyvien riskien valvontaa lisäämällä LLL 11 luvun 10 §:n 1 momenttiin uusi 16 alakohta. Ehdotus valvontavaltuuksien laajentamisesta

perustuu muutetun luottolaitosdirektiivin 104 artiklaan (ks. mietinnön esitysluonnos s. 26 ja 133-134).

Ehdotetun säännöksen mukaan Finanssivalvonnalla olisi valtuus ”vaatia luottolaitosta vähentämään riskejä, jotka aiheutuvat lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä tekijöistä, mukauttamalla niiden liiketoimintastrategioita, hallintoa ja riskienhallintaa tai toimeenpanemalla 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuihin suunnitelmiin sisältyviä tavoitteita, toimenpiteitä ja toimia”.

Sanamuodon mukaisesti tulkittuna Finanssivalvonnan valvontavaltuudet kattaisivat näin ollen sekä valtuuden vaatia luottolaitoksia vähentämään riskejään liiketoimintastrategioita, hallintoa ja riskienhallintaa mukauttamalla, mutta myös valtuuden *vaatia luottolaitoksia toimeenpanemaan* 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuihin suunnitelmiin sisältyviä tavoitteita, toimenpiteitä ja toimia, mikä menee direktiivin vaatimuksia pidemmälle.

Katsomme, ettei ehdotetun säännöksen sanamuoto vastaa sisällöltään muutetun luottolaitosdirektiivin 104 artiklan (suomenkielisen version) säännöstä, jonka mukaan valvontaviranomaisilla tulee olla valtuus (alleviivaus tässä) *”vaatia vahvistamaan [...] suunnitelmiin sisältyviä tavoitteita, toimenpiteitä ja toimia”*. Katsomme myös, että muutetun luottolaitosdirektiivin eri kieliversiot eroavat toisistaan, mitä tulee 104 artiklassa säädettyjen valvontavaltuuksien sisältöön. Direktiivin englanninkielisessä versiossa todetaan suunnitelmiin liittyvien valvontavaltuuksien osalta *”for which a reinforcement of the targets, measures, and actions included in their plans to be prepared in accordance with Article 76(2) could be requested”*, eli valvontaviranomaisella tulisi olla valtuus *kehottaa* luottolaitosta vahvistamaan suunnitelmiin sisältyviä tavoitteita, toimenpiteitä ja toimia.

Toteamme edelleen, että ehdotettu sanamuoto laajentaisi kansallisesti Finanssivalvonnan valtuuksia suhteessa direktiivin sanamuotoihin ja on näin ollen seuraavien Orpon hallitusohjelman kohtien vastainen: ”Vältetään EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsääntelyä” ja ”Kansallinen lisäsääntely EU:sta tulevan rahoitusmarkkinasääntelyn päälle minimoidaan”.

Yllä todetun perusteella katsomme, että ehdotettu LLL 11 luvun 10 §:n 1 momentin 16 alakohdan säännös tulisi yhdenmukaistaa direktiivin englanninkielisen version 104 artiklan säännöksen kanssa, laajentamatta Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia kansallisesti, huomioiden hallitusohjelman tavoite kansallisen lisäsääntelyn välttämisestä.

Yritysjärjestelyt

Säännökset konsernien ja talletuspankkien yhteenliittymien sisäisiä sulautumisia koskevasta valvojan arviointimenettelystä olisi suositeltavaa kansallisen lisäsääntelyn välttämiseksi panna täytäntöön direktiivin sanamuodon mukaisesti (27 i artiklan 2 kohta) siten, että sisäisiin sulautumisiin ei sovelleta erityistä arviointimenettelyä.

Ehdotettu direktiivin mukainen ilmoitusmenettely ja valvojan nykyiset toimivaltuudet mahdollistavat sen, että valvoja voi arvioida toimilupaedellytysten säilymisen

sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa ilman erityisiä säännöksiä siihen liittyvästä arviointimenettelystä. Korostamme nykyisen hallitusohjelman linjausta kansallisen lisäsääntelyn välttämisestä ja katsomme, että tällaiselle lisäsääntelylle ei ole riittäviä perusteita.

Hallinto

Kiinnitämme huomiota 1. lakiesityksen (Laki Finanssivalvonnasta) 35 b §:n epäjohtonmukaisuuteen suhteessa lain muihin säännöksiin. Finanssivalvonnalla on lain yleissäännöksen nojalla velvollisuus valvoa, että luottolaitokset noudattavat niitä koskevaa sääntelyä, eikä laissa ole tarpeen direktiivin erityissäännöksestä huolimatta säätää yhden velvoitteen noudattamisesta erikseen. Asianomaisen substanssivelvoitteen (ehdotettu LLL 7:4b §) yhteydessä voidaan erikseen säätää seikoista, joihin valvojan on erityisesti kiinnitettävä huomiota säännöksen valvonnassa, kuten kohonnut rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski. Lisäksi kiinnitämme huomiota siihen, että FivaL:n 22 §:ään sisältyy jo toimivaltuus henkilön kutsumisesta kuultavaksi, eikä siitä ole sen vuoksi tarpeen säätää erikseen. Ehdotamme tämän vuoksi mainitun pykälän poistamista lakiehdotuksesta ja ehdotetun LLL 7:4b §:n täydentämistä.

Kiinnitämme huomiota myös siihen, että EU-lainsäädännön hallintoelimiä koskevat vaatimukset, erityisesti Euroopan Pankkiviranomaisen yksityiskohtaiset ohjeet sisäisestä hallinnosta ja hallintoelinten jäsenten kelpoisuusvaatimuksista, on laadittu silmällä pitäen suurten kansainvälisten pankkien hallituksia, eivätkä ne sovellu suomalaisten valvottavien hallintoneuvostoihin, joiden tehtävät rajoittuvat käytännössä toimitusjohtajan nimittämiseen ja yhteenliittymien ja niiden jäsenluottolaitosten omistajaohjaukseen eivätkä rajoita hallituksen velvollisuutta valvoa keskusyhteisön eikä sen jäsenluottolaitosten toimivaa johtoa. Näiden valvottavien hallitukset siten käytännössä hoitavat kaikilta osin luottolaitosdirektiivissä tarkoitetun valvonnasta vastaavan hallintoelimen tehtäviä (*management body in its supervisory function*) siten, että hallintoneuvostoihin ei tule sovellettavaksi EU-tason yksityiskohtainen sääntely. Tämän vuoksi ehdotetaan, että hallintoneuvoston jäsenten kelpoisuusvaatimuksista säädettäisiin erikseen nykyistä lakia vastaavasti, jollei hallintoneuvostolle ole annettu merkittävässä määrin muita kuin ylimmän johdon nimittämiseen ja omistajaohjaukseen liittyviä tehtäviä.

Esitämme myös, että viittaukset compliance-toimintoon säilytetään nykyisen lain mukaisena (sääntelyn noudattamisesta vastaava toiminto) tai viittaus sisäisten toimintaperiaatteiden valvontaan rajataan koskemaan sääntelyn noudattamiseen liittyviä toimintaperiaatteita, koska määritelmiin näiltä osin lisättäväksi ehdotettu sisäisten toimintaperiaatteiden valvonta ei sisälly compliance-toiminnon vakiintuneeseen tehtäväalueeseen ainakaan ehdotetun sanmuodon mukaisessa laajuudessa. FA:n käsityksen mukaan EBA:n sisäistä valvontaa koskevassa ohjeessa ei ole tarkoitettu laajentaa compliance-toiminnon vakiintunutta tehtäväaluetta, vaan sen tehtäviin ohjeessa sisällytetty sisäisten periaatteiden noudattamisen valvonta rajoittuu sääntelyn noudattamiseen liittyvien sisäisten toimintaperiaatteiden valvontaan eikä kaikkien sisäisten toimintaperiaatteiden, esimerkiksi liiketoiminnan ohjauksen tai brändinhallinnan, valvontaan.

Ehdotettu johdon kelpoisuuden ennakollinen arviointi ei sovellu tilanteeseen, jossa kriisinvirtojen torjuntaviranomaisella on oikeus kriisinvirtojen torjuntalainsäädännön nojalla erottaa

luottolaitoksen ylin johto ja nimittää heidän tilalleen uudet henkilöt. Tämän vuoksi ehdotamme, että ehdotettua säännöstä johdon kelpoisuuden ennakkolisesta valvonnasta ei sovelleta tällaiseen tilanteeseen.

Lisäksi esitämme ylimmän johdon määritelmää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen tarkistamista liitteessä esitetyllä tavalla.

Pidämme lähtökohtaisesti ongelmallisena ulottaa mietinnön esitysluonnoksen mukaisesti liiketoiminnasta vastaavaa johtoa koskeva LLL:n sääntely koskemaan tiettyjä toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia henkilöitä. Tällöin luottolaitoslainsäädännössä säädettäisiin toisin kuin mitä Suomen osakeyhtiöoikeudessa on säädetty, ja mikä on vakiintunut näkemys toimitusjohtajan vastuusta yhtiön operatiivisessa johdossa. Ehdotetuista säännöksistä johdon pätevyysvaatimuksista voi lisäksi lukea liiketoiminnasta vastaavaa johtoa käsiteltävän kokonaisuutena, vaikka perusteluissa toisaalla vahvistetaan, että toimitusjohtajan alaisuudessa olevaa toimivaa johtoa ei tule katsoa kollegiaaliseksi elimeksi, vaikka se olisi järjestäytynyt esimerkiksi johtoryhmäksi. Näkemyksemme mukaan luottolaitosdirektiivin muutokset olisivat olleet sovittavissa suomalaisen osakeyhtiön toimielinten (hallitus ja toimitusjohtaja) sääntelykehikseen. Sääntelykokonaisuuksien epäjohdonmukaisuus voi johtaa hankaliin tulkintaristiriitoihin luottolaitos- ja yhteisölainsäädännön välillä, mikä lisää epävarmuutta luottolaitoksen eri johtohenkilöiden tehtävistä ja vastuista. Tämä lisää luottolaitosten hallinnollista taakkaa ja kustannuksia esimerkiksi tarvittavien oikeudellisten selvitysten ja lausuntojen hankkimiseksi ja riittävän vastuuvakuutusturvan varmistamiseksi.

Sikäli kuin mietinnön pohjalta tulevassa hallituksen esityksessä pitäydytään pääosin nyt esitetyssä, pyydämme ottamaan huomioon jatkovalmistelussa seuraavat seikat.

Pidämme tärkeänä, että lain perusteluissa tuodaan selkeästi ilmi, että on luottolaitoksesta riippuvaista, onko sen ylimmässä johdossa toimitusjohtajan lisäksi muita henkilöitä, jotka tosiasiallisesti johtavat luottolaitosta siten, että näihin on perusteltua ulottaa liiketoiminnasta vastaavaa johtoa koskevaa LLL:n sääntelyä.

Esitysluonnoksen LLL 1 luvun 20 §:n perustelusta mietinnön sivun 93 kolmannen kappaleen viimeisestä virkkeestä saa käsityksen, että liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvaan henkilöön, joka on myös hallituksen jäsen, ei sovellettaisi lainkaan lain hallitusta koskevia säännöksiä. Tähän tulisi tarvittaessa harkita tarkennusta.

LLL:n nykyisessä 7 luvun 2 §:n 3 momentissa todetaan, että hallituksen yhtenä tehtävänä on valvoa toimivan johdon toimintaa. Mikäli esitetty uusi toimivan johdon määritelmä hyväksytään, momentin mukainen tehtävä tulisi korjata koskemaan ehdotetun terminologian mukaisesti liiketoiminnasta vastaavan johdon toiminnan valvomista. Ehdotuksen tarkoituksena ei ole käsityksemme mukaan laajentaa hallituksen tehtäviä tässä suhteessa eikä tällainen organisaation hierarkiassa mahdollisesti kovin alaskin ulottuva valvontavastuu ole perusteltu tai käytännössä toimiva.

Pidämme tärkeänä, että lopullisessa esityksessä säilytetään nyt selkeästi kuvattu raja, että johdon kelpoisuusvaatimukset eivät ulotu toimivaan johtoon, vaikka ne voivat soveltua toimivaan johtoon kuuluihin avainhenkilöihin tällaisen aseman perusteella.

Esitysluonnoksen 7 luvun 4 §:n 1 momentissa edellytetään, että luottolaitoksen hallituksen jäsenen on toimittava tehtävässään riippumattomasti. Perustelujen mukaisesti termillä vaikutetaan tarkoitettavan ensisijaisesti riippumattomuutta päätöksenteossa suhteessa esimerkiksi luottolaitoksen johtoon ja muihin hallituksen jäseniin, eli ”independence of mind”. Listayhtiöitä koskevassa hallintokoodissa hallituksen jäsenen riippumattomuus viittaa vakiintuneesti sidoksiin yhtiöön tai osakkeenomistajiin, ja hallituksen jäsenellä on mahdollista listayhtiössä olla tällaisia sidoksia. Koska usea suomalainen luottolaitos on pörssilistattu, olisi selvyiden vuoksi tärkeä selvittää perusteluissa, miten luottolaitoksen hallituksen jäsenelle tässä asetettu riippumattomuuden vaatimus eroaa listayhtiöiden hallintokoodissa tarkoitettua riippumattomuudesta.

Esitysluonnoksen 7 luvun 4a §:n 2 momentissa säädetään liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvien henkilöiden osaamisesta ja kokemuksesta kokonaisuutena. Esitysluonnoksessa tuodaan esiin, että käytännössä tähän henkilöpiiriin kuuluvat henkilöt ovat todennäköisesti osa luottolaitoksen johtoryhmää, eivät kuitenkaan välttämättä koko johtoryhmä. Suomen osakeyhtiölainsäädännössä ei tunneta tällaista toimitusjohtajan alaista toimielintä. Samoin perusteluissa toisaalla todetaan, että liiketoiminnasta vastaava johto ei olisi luonteeltaan kollegiaalinen toimielin, vaan se ainoastaan määritteli sen henkilöpiirin, joka liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluu. Ehdotettu 7 luvun 4a §:n 2 momentti ei siten täysin toimi suomalaisessa yhteisöläinsäädännössä. Näemme, että vastaava lopputulos saavutetaan, kun edellytetään, että luottolaitoksella on nykyisen 7 luvun 1 §:n 1 momentin mukainen hallinto- ja ohjausjärjestelmä, ja tällaisessa järjestelmässä liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvien henkilöiden osaamiselle ja kokemukselle asetetaan yksilötason tehtäväkohtaiset vaatimukset, kuten on ehdotettu 7 luvun 4a §:n 2 momentin toisessa virkkeessä.

Esitysluonnoksen 7 luvun 4a §:n 3 momentin perusteluissa tulisi huolehtia, että luottolaitoksilla säilyy mahdollisuus nimittää sääntelyn kohteena oleviin rooleihin henkilöitä, jotka omaksuvat osan tarvittavasta osaamisesta, taidoista ja tiedoista vasta tehtävässä aloittamisen jälkeen esimerkiksi osana laajempaa perehdytyskokonaisuutta. Tällä turvataan sitä, että luottolaitosten johto voi edustaa monimuotoista ja monipuolista osaamista ja kokemusta.

Yksityiskohtaiset perustelujen ja säännösten muotoilu ehdotukset on esitetty liitteessä.

FINANSSIALA RY

Veli-Matti Mattila

Johtaja, pääekonomisti

LIITE

Yleisperustelut

4.1.8 Luottolaitoksen johtoa koskevat vaatimukset

- - - -

Direktiivin tarkoituksena on ~~siten erottaa~~ **varmistaa, että** keskeiset liikkeenjohdolliset tehtävät ja liikkeenjohdon valvonta ~~on~~ toiminnallisesti **erotettu selkeästi** toisistaan **ja että ylintä hallintoelintä koskevia vaatimuksia sovelletaan soveltuvin osin myös liikkeenjohdollisista tehtävistä vastaaviin henkilöihin.** Ehdotetuilla säännöksillä **varmistettaisiin siten, että ylintä hallintoelintä koskevia vaatimuksia sovelletaan myös sellaiseen tilanteeseen, jossa toimitusjohtajan ohella muu henkilö tosiasiallisesti johtaa luottolaitosta siinä määrin, että tällaiseen henkilöön on tarkoituksenmukaista soveltaa yhtä tai useampaa näistä vaatimuksia.**

Esitystä valmisteltaessa on tullut esille, että ylimmän hallintoelimen käsitettä on saatettu tulkita eri asiayhteyksissä eri tavoin. Esimerkiksi Euroopan pankkiviranomaisen ohjeissa EBA/GL/2021/05 ja EBA/GL/2021/06 on todettu, että johtoryhmytyypiset tehtävät voivat sisältyä hallintotehtävää hoitavan ylimmän hallintoelimen määritelmän piiriin, kun ylin hallintoelin on siirtänyt liikkeenjohdollisia tehtäviä jollekin henkilölle tai ei-lakisääteiselle toimielimelle, riippumatta siitä, mikä on niiden yhtiöoikeudellinen asema organisaatiossa.

~~Direktiivin tarkoituksena soveltaa keskeisiä ylintä hallintoelintä koskevia vaatimuksia koko siihen henkilöpiiriin, jotka tosiasiallisesti vastaavat luottolaitoksen johtamisesta ja liikkeenjohdon valvonnasta riippumatta siitä, mihin muodolliseen yhtiöoikeudelliseen toimielimeen nämä kuuluvat.~~

Kansallisen yhtiölainsäädännön mukaan yhtiön liiketoiminnasta vastaavaa ~~le johtoalle~~, joka on yhtiön palveluksessa, ei voida ~~asettaa katsoa~~ monijäseniseksi ~~toimielimeksi~~, **koska se rajoittaisi toimitusjohtajan yhtiöoikeudellista asemaa ja johtaisi ongelmiin yhtiöoikeudellisen vastuunjaon osalta** vaan, ~~y~~ Yhtiön liikkeenjohdosta vastaa yhtiöoikeuden mukaan toimitusjohtaja, jonka on vakiintuneesti katsottu olevan yksijäseninen toimielin. Kansallisen yhtiölainsäädännön mukainen ratkaisu on siten suppeampi kuin direktiivin mukainen määritelmä ylimmästä hallintoelimestä, johon on luettava mukaan luottolaitoksen liiketoiminnan johtamisesta tosiasiallisesti vastaavat henkilöt. Direktiivi ei kuitenkaan edellytä uuden, hallituksen kaltaisen kollegiaalisen toimielimen perustamista toimivalle johdolle, **ja hallintoelimiä koskevien direktiivin määräysten kansallisessa täytäntöönpanossa tulee ottaa huomioon direktiivin 2013/36/EU 55.johdantolause, jonka mukaan direktiivillä ei ole tarkoitus puuttua kansallisen yhtiölainsäädännön mukaiseen toimivallan jakoon. Näistä syistä ehdotetaan, että johtotehtävää hoitavan hallintoelimen sijasta laissa puhutaan tällaiseen hallintoelimeen kuuluvista henkilöistä eikä tällaisten henkilöiden muodostamasta kollektiivista.**

Edellä esitetyin perustein ~~e~~ Esityksessä ehdotetaan, että luottolaitoksen hallintotoimintoa hoitavana ylimpänä hallintoelimenä pidetään kansallisessa lainsäädännössä liiketoiminnasta vastaavaa johtoa, eli lähtökohtaisesti toimitusjohtajaa. Lisäksi luottolaitoksen johtamis- ja hallintojärjestelmässä voitaisiin nimetä tällaisiksi henkilöiksi Toimitusjohtajan lisäksi liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluisivat ne

luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmässä määritellyt **sellaiset** toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivat henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa toimitusjohtajan ohella **ja jotka on luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmässä luettu liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluviksi**. Vaikka toimitusjohtaja vastaakin yhtiöoikeudellisessa merkityksessä luottolaitoksen operatiivisesta johtamisesta, erityisesti kooltaan suuremmissa luottolaitoksissa saatetaan delegoida merkittäviä vastuita ja johtamistehtäviä toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa oleville tietyille henkilöille. Liiketoiminnasta vastaavan johdon käsitteen on tarkoitus kattaa myös tällaiset henkilöt. Ainoastaan sitä, että henkilö on organisaatiohierarkkisesti toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa, ei kuitenkaan merkitsisi sitä, että hänet olisi luettava liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvaksi. Ratkaisevaa on tehtävän tosiasiallinen sisältö, kuten delegoitu päätösvalta, ja tehtävään kuuluvien päätösten merkitys luottolaitoksen kannalta.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi tarkistettavaksi ylintä hallintoelintä koskevien säännösten soveltamista hallintoneuvostojen jäseniin. Hallintoneuvostot eivät käytännössä valvo liiketoiminnasta vastaavaa johtoa vaan niiden tehtävät rajoittuvat hallituksen nimittämiseen ja omistajaohjaukseen. Tämän vuoksi ehdotetaan, että hallintoneuvoston jäsenten kelpoisuusvaatimuksista säädettäisiin erikseen niin, että hallintoneuvostojen jäseniin eivät tulisi sovellettaviksi direktiivin ja sen nojalla annettujen alemman tason säädösten ja ohjeiden määräykset ylimmän hallintoelimen kelpoisuudesta, jos hallintoneuvoston tehtävät rajoittuvat pääasiassa hallituksen nimittämiseen ja omistajaohjaukseen.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. lakiehdotus (Laki Finanssivalvonnasta)

33a §. Uhkasakko. Sen välttämiseksi, että samasta laiminlyönnistä tai rikkomuksesta voitaisiin määrätä useamman kertainen seuraamus, pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan pykälää ei sovelleta, jos laiminlyönnin tai rikkomuksen johdosta voidaan asettaa uhkasakko luottolaitostoiminnasta annetun lain 22 lukuun ehdotetun uuden 2 §:n tai Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) 2432/98 nojalla.

Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 momentti, jonka mukaan uhkasakon määrää arvioitaessa olisi otettava huomioon FivaL:n 41 §:n 2 momentissa tarkoitetut seikat sen varmistamiseksi, ettei uhkasakon määrää muodostu sen kohteena olevan henkilön kannalta kohtuuttomaksi.

2. lakiehdotus (Laki luottolaitostoiminnasta)

1 luku

Yleiset säännökset

20 §. Johdon määritelmät.

Hallintoneuvosto katsottaisiin luottolaitoslain näkökulmasta ylimpään johtoon kuuluvaksi, aineastaan silloin, kun jos sille on annettu merkittävässä määrin hallitukselle kuuluvia tehtäviä. Hallintoneuvoston olisi katsottava hoitavan merkittävässä määrin hallituksen tehtäviä, jos se hoitaa liiketoiminnasta vastaavan ylimmän johdon valvontaa koskevia tehtäviä tai muita kuin hallituksen ja toimitusjohtajan nimitykseen ja muuhun omistajaohjaukseen liittyviä tehtäviä. Omistajaohjaukseen liittyviä tehtäviä olisivat lähinnä strategiset linjaukset, sekä talletuspankkien yhteenliittymien keskusyhteisössä jäsenluottolaitosten keskinäisen vastuun edellyttämän ohjausjärjestelmän perusteet. Hallintoneuvostoa ei siten katsottaisi kuuluvaksi momentissa tarkoitettuun ylimpään johtoon ainakaan silloin, jos hallitus työjärjestyksensä mukaan hoitaa kaikki Euroopan pankkiviranomaisen sisäistä hallintoa koskevan ohjeen EBA/GL/2021/05 34. kappaleen mukaiset valvontatehtävää hoitavan hallintoelimen tehtävät. Jäljempänä 7 luvun 4 §:n 6 momentissa säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti, että hallintoneuvoston jäsenten tulisi olla rehellisiä ja hyvämaineisia. Lisäksi heillä olisi oltava tehtävän edellyttämä osaaminen ja kokemus.

Pykälän 2 momenttiin sisältyisi liiketoiminnasta vastaavaan johdon vastaavaan johtoon kuuluvien henkilöiden määritelmä. Määritelmä olisi uusi ja sillä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan 8 a alakohdan mukainen hallintotehtävää hoitavan ylimmän hallintoelimen määritelmä. Määritelmän mukaan liiketoiminnasta vastaavaan johtoon on kuuluttava kuuluisivat ne henkilöt, jotka tosiasiallisesti vastaavat luottolaitoksen liiketoiminnan johtamisesta.

Määritelmän mukaan liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluisi aina luottolaitoksen toimitusjohtaja. Tätä on pidettävä lähtökohtana myös yhtiöoikeudellisen tehtävänjaon näkökulmasta, jossa toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta (eli hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa) hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Luottolaitosdirektiivin mukainen hallintotehtävää hoitavan toimielimen määritelmä kuitenkin edellyttää yhtiöoikeudellisesta lähestymistavasta poiketen, että siihen on sisällytettävä luottolaitoksen toimintaa tosiasiallisesti johtavat henkilöt. Tämän vuoksi ehdotetaan, että liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluisivat toimitusjohtajan lisäksi myös sellaiset toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivat henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa toimitusjohtajan ohella ja jotka luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmässä on määritelty tällaisiksi henkilöiksi. Muun liiketoiminnasta vastaavan johdon kuin toimitusjohtajan nimittäminen tehtäviinsä ei voimassa olevan yhteisöoikeuden mukaan ole hallituksen tehtävä, eikä hallituksen lakisääteisiä

velvollisuuksia olla luottolaitoslainsäädännössä laajentamassa tältä osin.

Liiketoiminnasta vastaava johto ei olisi luonteeltaan kollegiaalinen toimielin, vaan se ainoastaan määrittäisi sen henkilöpiirin, joita liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluu. Koska Suomen yhteisölainsäädännön mukaan yhtiön operatiivinen johto ei voi toimia monijäsenisenä toimielimenä, ei sellaista ehdoteta säädettäväksi pakolliseksi nytkään. Liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvien henkilöiden välillä eri tehtävät voitaisiin siten jakaa vastuualueittain ilman, että liiketoiminnasta vastaavan johdon edellytetään tekevän päätökset kollegiaalisesti. Esimerkiksi EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyt vaatimukset raportoinnista luottolaitosdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan 8 alakohdassa tarkoitetulle ylimmälle hallintoelimelle täytyisivät, jos raportointi tehdään yksittäiselle liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvalla henkilöllä, joka luottolaitoksen organisaatiossa vastaa raportoinnin kohteena olevasta asiasta. Kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia henkilöitä, jotka tyypillisesti muodostavat luottolaitoksen johtoryhmän, ei siten olisi katsottava kuuluvaksi luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon vaan tehtävien sisällöstä ja vastuista riippuen tällaiset tehtävät voivat kuulua tämän määritelmän sijasta 3 momentissa ehdotetun toimivan johdon tai 4 momentissa ehdotetun avainhenkilön määritelmän piiriin.

Jos luottolaitos järjestää toimintansa tavalla, jossa operatiivinen johtaminen painottuu hallituksessa ja puolestaan hallituksen keskeisiä tehtäviä on siirretty hallintoneuvostolle, noudatettaisiin hallituksen osalta kollegiaalista päätöksentekoa myös operatiivisen toiminnan johtamisen osalta. Tämän kaltaiset hallintorakenteet ovat olleet aiemmin yleisiä osuus- ja säästöpankkiryhmittymissä, mutta niistä on kuitenkin Suomen luottolaitossektorilla toistaiseksi laajasti luovuttu.

Direktiivi ei edellytä, että tällaisen toimielimen tulisi olla luonteeltaan hallituksen kaltainen kollektiivinen elin, vaan kyse on henkilöpiirin määrittelystä. Liike-toimintaa vastaavalle johdolle ei ehdotetakaan säädettäväksi omaa kollektiivista toimielintä

Määritelmän mukaan tällaiseen toimielimeen on kuuluttava aina luottolaitoksen toimitusjohtaja. Tätä on pidettävä lähtökohtana myös yhtiöoikeudellisen tehtävänjaon näkökulmasta, jossa toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta (eli hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa) hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Luottolaitosdirektiivin mukainen hallintotehtävä hoitavan toimielimen määritelmä kuitenkin edellyttää yhtiöoikeudellisesta lähestymistavasta poiketen, että siihen on sisällytettävä luottolaitoksen toimintaa tosiasiallisesti johtavat henkilöt. Tämän vuoksi ehdotetaan, että liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluisivat myös sellaiset toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivat henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa.

Kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia henkilöitä, jotka tyypillisesti muodostavat luottolaitoksen johtoryhmän, ei olisi katsottava kuuluvaksi luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon pelkästään organisaatiohierarkkisen aseman perusteella. Momentissa tarkoitetun liiketoiminnasta vastaavan johdon ulkopuolisia ylimmän

johdon tehtäviä ovat tyypillisesti esimerkiksi viestintäjohtajan ja henkilöstöjohtajan tehtävät. Tehtävien sisällöstä ja vastuista riippuen tällaiset tehtävät voivat kuulua 4 momentissa ehdotettavan avainhenkilön määritelmän piiriin.

Liiketoiminnasta vastaava johto ei olisi luonteeltaan kollegiaalinen toimielin, vaan se ainoastaan määrittäisi sen henkilöpiirin, joita liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluu.

Tällaiset **Liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvat** henkilöt vastuualueineen ja tehtäväkuvauksineen olisi määriteltävä luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmässä ehdotetussa 7 luvun 4 e §:ssä tarkoitetulla tavalla. Ehdotetun säännöksen tavoitteena on ~~direktiivin täytäntöönpanon lisäksi varmistaa, että luottolaitoksilla on mahdollisuus järjestää operatiivinen toimintansa delegoimalla liiketoimintajohtoon lukeutuvia vastuita tarvittaessa myös muille ylimpään johtoon kuuluville henkilöille~~ Liiketoiminnasta vastaavan johdon määritelmä ei ole tarkoitettu sovellettavaksi siten, että sillä vähennetään toimitusjohtajalle kuuluvaa yhtiöoikeudellista toimivaltaa ja vastuuta. Jos liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluva henkilö, kuten toimitusjohtaja, kuuluu joko sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen perusteella samanaikaisesti hallitukseen tai tämä on nimitettynä hallituksen jäseneksi, **tällaiseen henkilöön sovellettaisiin hallituksen jäsenelle asetettujen vaatimusten lisäksi liiketoiminnasta vastaavaan johtoon sovellettavia säännöksiä** tällaista henkilöä pidettäisiin lakia sovellettaessa liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvana henkilönä riippumatta samanaikaisesta hallitusjäsenyydestä.

Kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia henkilöitä, jotka tyypillisesti muodostavat luottolaitoksen johtoryhmän, ei olisi katsottava kuuluvaksi luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon pelkästään organisaatiohierarkkisen aseman perusteella. Momentissa tarkoitetun liiketoiminnasta vastaavan johdon ulkopuolisia ylimmän johdon tehtäviä ovat tyypillisesti esimerkiksi viestintäjohtajan ja henkilöstöjohtajan tehtävät. Tehtävien sisällöstä ja vastuista riippuen tällaiset tehtävät voivat kuulua 4 momentissa ehdotettavan avainhenkilön määritelmän piiriin.

Liiketoiminnasta vastaava johto ei olisi luonteeltaan kollegiaalinen toimielin, vaan se ainoastaan määrittäisi sen henkilöpiirin, joita liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluu. Koska Suomen yhteisölaainsäädännön mukaan yhtiön operatiiviselle johdolle ei ole asetettava monijäsenistä toimielintä, ei sellaista ehdoteta säädettäväksi pakolliseksi nytkään. Liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvien henkilöiden välillä eri tehtävät voitaisiin jakaa vastuualueittain ilman, että liiketoiminnasta vastaavan johdon edellytetään tekevän päätökset kollegiaalisesti. Mitä esimerkiksi EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitosdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan 8 alakohdassa tarkoitetulle ylimmälle hallintoelimelle raportoinnista, raportointi asianomaiselle liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvalla henkilöllä lähtökohtaisesti täyttää nämä vaatimukset siltä osin kuin raportointi on toteutettava mainitun direktiivikohdan 8 a ala kohdassa tarkoitetulle hallintotoimintoa hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle. Jos luottolaitos järjestää toimintansa tavalla, jossa operatiivinen johtaminen painottuu hallitukseen ja puolestaan hallituksen keskeisiä tehtäviä on siirretty hallintoneuvostolle, noudatettaisiin hallituksen osalta kollegiaalista päätöksentekoa myös operatiivisen toiminnan johtamisen osalta. Tämän kaltaiset hallintorakenteet ovat olleet aiemmin yleisiä osuus- ja säästöpankkiryhmittymissä, mutta niistä on kuitenkin Suomen luottolaitossektorilla toistaiseksi laajasti luovuttu.

Pykälän 3 *momenttiin* sisältyisi toimivan johdon määritelmä. Se vastaisi luottolaitosdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan 9 alakohdan mukaista toimivan johdon määritelmää. Toimivaan johtoon kuuluvalla tarkoitettaisiin ~~muuta~~ liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvan henkilön välittömässä alaisuudessa toimivaa henkilöä, joka vastaa luottolaitoksen päivittäisestä johtamisesta, ~~kuin liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvaa.~~

Pykälän 4 *momentissa* säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan uuden 9 a ala- kohdan mukaisesta avainhenkilön määritelmästä. Pykälän toisessa virkkeessä säädettäisiin direktiivin määritelmän mukaisesti tehtävistä, jotka tulee vähintään lukea määritelmän piiriin. Näitä ovat luottolaitoksen talousjohtaja sekä sisäisistä valvontatoiminnoista (säännösten ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta vastaava toiminto, riskienvalvontatoiminto ja sisäinen tarkastus) vastaavat henkilöt. Jos tällaiset henkilöt kuitenkin ovat luettavissa luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon tehtävänsä ja tehtävään liittyvien vastuiden perusteella, avainhenkilöä pidettäisiin lakia sovellettaessa liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvana. Avainhenkilöiksi lukeutuisivat lähinnä sellaiset johtoryhmätason tehtävät, jotka eivät ole luokiteltavissa liiketoiminnasta vastaavan johdon tehtäviin.

- - - -

7 luku

Hallinto ja ohjausjärjestelmät

2 §. Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset.

Pykälän 3 momentin terminologiaa ehdotetaan tarkistettavaksi ehdotetun 1 luvun 20 §:n johdosta

4 §. Luottolaitoksen ylimmän johdon ja avainhenkilöiden sekä **hallituneuvoston jäsenten** luotettavuus- ja riippumattomuusvaatimukset. Pykälän 1 momentin ...

- - - -

Vaatimukset soveltuisivat kaikkiin edellä mainittuihin vastuuhenkilöihin yksilöllisesti. Luotto- laitoksen johdon osalta riippumatonta toimintaa (independence of mind) edellytettäisiin nimen- omaan hallitukselta, jonka tehtävänä on kollegiaalisena toimielimenä valvoa toimitusjohtajan ja muun liiketoiminnasta vastaavan johdon toimintaa. Hallituksen jäsenen olisi tehtävässään kyettävä riippumattomaan toimintaan ja itsenäisesti arvioimaan luottolaitoksen toimintaa ja riskejä sekä tarvittaessa haastamaan liiketoiminnasta vastaavaa johtoa sen tekemissä päätöksissä ja arvioissa. Riippumattomalla toiminnalla tarkoitettaisiin myös sitä, että jokainen hallituksen jäsen kykenee tuomaan oman näkökulmansa esille hallitustyöskentelyssä. **Hallituksen jäsenen sovelletaan lisäksi, mitä yleisessä yhtiölainsäädännössä säädetään hallituksen jäsenen esteellisyydestä. Luottolaitos voi lisäksi päättää soveltaa tämän pykälän lisäksi listayhtiöiden hallinnointikoodissa listayhtiön hallituksen jäsenelle asetettuja riippumattomuus- ja muita vaatimuksia siltä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa tämän lain kanssa.**

- - - -

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin hallintoneuvoston jäsenten luotettavuus- ja sopivuusvaatimuksista. Momenttia sovellettaisiin sellaisen hallintoneuvoston jäseniin, joihin ei ehdotetun 1 luvun 20 a §:n nojalla sovelleta, mitä hallituksen jäsenestä säädetään. Momentti vastaisi nykyistä lakia. Lakiin lisättäisiin kuitenkin yleinen vaatimus hallintoneuvoston jäseniltä vaadittavasta riittävästä osaamisesta ja kokemuksesta.

- - - - -

4 a §. *Luottolaitoksen johdon ja avainhenkilöiden pätevyysvaatimukset.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin luottolaitoksen johdon ja avainhenkilöiden pätevyysvaatimuksista, eli luottolaitosdirektiivin 91 ja 91 a artiklojen mukaisista tehtävään tarvittavasta osaamisesta, taidoista ja kokemuksesta (knowledge, skills and experience). Nämä vaatimukset ehdotetaan eriyttäväksi selkeyssyistä omaksi säännöksekseen poiketen voimassa olevasta 4 §:stä. Pykälä ei edellyttäisi, että tehtävään nimitettävän henkilön olisi jo henkilöä ehdotettaessa täytettävä kaikki pätevyysvaatimukset, vaan luottolaitos voisi esittää koulutussuunnitelman, jolla voidaan varmistaa osaamisvaatimusten täyttäminen kohtuullisessa ajassa.

- - - - -

4 b §. *Kelpoisuusvaatimusten arviointi.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin luottolaitoksen velvollisuudesta arvioida johtoon kuuluvien ja avainhenkilöiden kelpoisuus.

- - - - -

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin ...

- - - - -

Momenttia sovellettaisiin ainoastaan luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1 d kohdassa tarkoitettuun keskeiseen laitokseen. Keskeisellä laitoksella tarkoitetaan momentissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4(1) artiklan 146 kohdassa tarkoitettuja suuria laitoksia ja niiden omistusyhteisöjä, joita olisivat lähinnä maailmaanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävät ja muut rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävät luottolaitokset (ns. G-SII:t ja O-SII:t) ja muut luottolaitokset ja niiden omistusyhteisöt, joiden taseen tai konsolidoidun taseen loppusumma on vähintään 30 miljardia euroa. Mainitun direktiivikohdan mukaan momenttia sovellettaisiin siten ainoastaan tällaisiin suuriin luottolaitoksiin ja omistusyhteisöihin. Mainitusta direktiivikohdasta seuraa, että talletuspankkien yhteenliittymissä momenttia sovellettaisiin ainoastaan keskusyhteisöön.

- - - - -

Momentin mukainen ennakollinen arviointi ei sovellu tilanteeseen, jossa kriisinratkaisuviranomainen erottaa ylimmän johdon ja nimittää tilalle uuden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 12 luvun 1 §:n 1 momentin 11-kohdan nojalla, koska momentin mukaisen määräajan noudattaminen saattaisi vaarantaa tehokkaan kriisinratkaisun. Tämän vuoksi ehdotetaan, että momenttia ei sovellettaisi tällaiseen tilanteeseen.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin direktiivin 91.1g artiklan mukaisesti Finanssivalvonnan velvollisuudesta kiinnittää erityistä huomiota mahdollisiin epäilyihin luottolaitoksessa tapahtuneesta tai tapahtuvasta rahanpesusta tai terrorismin rahoituksesta tai niitä koskevaan kohonneeseen riskiin Finanssivalvonnan valvoessa tämän pykälän noudattamista. Laissa ei ole muilta osin tarpeen säätää pykälän noudattamisen valvonnasta direktiivin 91 ja 91a artiklan mukaisesti, koska Finanssivalvonnalla on Finanssivalvonnasta annetun lain nojalla yleinen velvollisuus valvoa lain noudattamista direktiivissä tarkoitettulla tavalla.

8 luku Palkitseminen

1 §. Säännösten soveltaminen. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan kansallisen lisäsääntelyn välttämiseksi tarkistettavaksi vastaamaan paremmin direktiivin 94 artiklan 1 kohtaa, jonka alakohdissa c, d, e, j ja k yksilöidään voimassa olevaa momenttia tarkemmin ne vaatimukset, jotka koskevat koko henkilöstöä.

6 §. Valvontatoiminnoissa työskentelevät henkilöt ja heidän palkitsemisensa. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan kansallisen lisäsääntelyn välttämiseksi tarkistettavaksi vastaamaan paremmin direktiivin (92 artiklan 2 kohdan f) alakohtaa, jonka täytäntöönpanemiseksi momentti on säädetty. Pykälää sovellettaisiin siten ainoastaan sisäisistä valvontatoiminnoista vastaavien johtajien palkitsemiseen.

9 luku Riskien hallinta

1 §. Sisäisen pääoman riittävyyden arviointi. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännös ESG- riskien huomioon ottamisesta omien varojen riittävyyttä arvioidessa. Säännöksen mukaan luottolaitosten olisi otettava huomioon ESG-riskien kattaminen, kun ne arvioivat ja ylläpitävät omien varojen riittävyyttä riskien kattamiseksi. ESG-riskit olisi sen vuoksi sisällytettävä momentissa tarkoitettuihin strategioihin ja menettelytapoihin. ESG-riskien luonne ja taso olisi otettava huomioon lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Muutoksella pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin 73 artiklan ensimmäisen kohta. Ehdotettu säännös ei vaikuttaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen minimipääomavaatimuksen laskemiseen.

11 luku Luottolaitoksen valvonta

10 §. Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa.

Momenttiin lisättäisiin uusi 16 kohta, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan valtuudesta vaatia luottolaitostavähentämään riskejä, jotka aiheutuvat lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä tekijöistä, mukauttamalla vahvistamaan niiden liiketoimintastrategioita, hallintoa, riskienhallintaa tai toimeenpanemalla ja 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuihin suunnitelmiin sisältyviä tavoitteita, toimenpiteitä ja toimia niiden riskien

vähentämiseksi, jotka aiheutuvat lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä tekijöistä. Tässä kohdassa tarkoitettuihin riskeihin lukeutuvat mukaan ne, jotka aiheutuvat mukauttamisprosessista ja siirtymäsuunnitelmista unionin, jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden asiaankuuluvien oikeudellisten ja sääntelytavoitteiden puitteissa. Lisäyksellä täytäntöön pantaisiin artiklan 104 artiklan 1 kohdan m alakohta.

22 luku Valvontavaltuudet

1 §. Kielto- ja oikaisupäätös. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska se on päällekkäinen Finanssivalvonnasta annetun lain 33 §:n kanssa.

2 §. Uhkasakko. Pykälä muutettaisiin kokonaisuudessaan. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että tietyissä 2 momentin mukaisissa tilanteissa uhkasakko asetettaisiin tämän pykälän eikä **Finanssivalvonnasta annetun** lain 33 a §:n mukaan. Finanssivalvonta ei voisi enää asettaa uhkasakkoa Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:n perusteella 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, vaan Finanssivalvonnalla olisi ainoastaan toimivalta tämän pykälän mukaisesti. Finanssivalvonta voisi kuitenkin asettaa uhkasakon luottolaitoksille tai omistus- yhteisöille voimassa olevan Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:n mukaisesti, jos luottolaitos rikkoo esimerkiksi Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusvaltuuksia eli oikeustila ei tältä osin muuttuisi.

- - - - -

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin niistä luonnollisista henkilöistä, joille uhkasakko voitaisiin asettaa. Momentilla pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin 65 artiklan 2 kohta osittain. **Muutosdirektiivin 32. johdantolauseen mukaisesti momentti tulisi sovellettavaksi toimivaan johtoon, avainhenkilöihin, henkilöihin, joilla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan (material risk takers), sekä muihin henkilöihin, joiden on tunnistettu olevan vastuussa yksittäisen säännöksen rikkomisesta.**

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin uhkasakon enimmäismäärästä. Uhkasakon enimmäismäärä yhden päivän ajalta voisi olla enintään oikeushenkilön osalta viisi prosenttia keskimääräisestä päiväkohtaisesta nettoliikevaihdosta ja luonnollisen henkilön osalta 50 000 euroa. Momentilla pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 2 kohdan b alakohta sekä 67 artiklan 2 kohdan b alakohta osittain. Lisäksi pantaisiin täytäntöön myös luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 4 kohta sekä 67 artiklan 4 kohta liikevaihdon määritelmästä. **Jos valvottava on syyllistynyt samanaikaisesti useampaan laiminlyöntiin tai rikkomukseen, niistä määrättyjen uhkasakkojen yhteenlaskettu määrä ei saisi ylittää momentissa säädettyä päivittäistä enimmäismäärää.**

- - - - -

Sen välttämiseksi, että samasta laiminlyönnistä tai rikkomuksesta voitaisiin määrätä useamman kertainen seuraamus, pykälän 8 momentissa säädettäisiin, että pykälää ei sovelleta, jos laiminlyönnin tai rikkomuksen johdosta voidaan asettaa uhkasakko Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) 2432/98 nojalla.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 momentti, jonka mukaan uhkasakon määrää arvioitaessa olisi otettava huomioon FivaL:n 41 §:n 2 momentissa tarkoitetut seikat sen varmistamiseksi, ettei uhkasakon määrä muodostu sen kohteena olevan henkilön kannalta kohtuuttomaksi. Nämä seikat tulisi ottaa huomioon erityisesti asetettaessa uhkasakkoa luonnolliselle henkilölle.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 momentti, jonka mukaan uhkasakkoa ei saisi tuomita maksettavaksi ennen kuin sen asettamispäätös ja kielto- tai oikaisuvaatimus, jonka tehostamiseksi uhkasakko on asetettu, ovat lainvoimaisia.

Säädösehdotukset

1. lakiehdotus (Laki Finanssivalvonnasta)

33 a §

Uhkasakko

- - - - -

(uusi 8 mom.) Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta luottolaitostoiminnasta annetun lain 22 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun laiminlyöntiin tai rikkomukseen, eikä jos samasta laiminlyönnistä tai rikkomuksesta on asetettu uhkasakko Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) 2432/98 nojalla.

(uusi 9 mom.) Uhkasakon määräämiseen sovelletaan, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n 2 momentissa säädetään.

~~Luottolaitosvalvontaan liittyvät erityiset tehtävät ja valvontavaltuudet~~

~~35 b §~~

~~Luottolaitostoimintaan liittyvien kelpoisuusvaatimusten valvonta ja~~

~~valvontavaltuudet~~

Finanssivalvonnan on jatkuvasti valvottava luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa tarkoitettujen luottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluvien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttymistä. Finanssivalvonnan on arvioitava, täyttävätkö johtoon kuuluvat henkilöt 7 luvussa asetetut kelpoisuusvaatimukset, jos Finanssivalvonnalla on perusteltua syytä epäillä luottolaitoksessa tai omistusyhteisössä tapahtuneen tai tapahtuvan rahanpesua tai terrorismin rahoittamista, tai jos luottolaitoksen rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski on kohennut.

Sen lisäksi, mitä 18 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta saada tietoja valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta, Finanssivalvonta voi osana 1 momentissa tarkoitettujen kelpoisuusvaatimusten valvontaa edellyttää haastatteluita tai kuulemisia.

Finanssivalvonnan on lisäksi jatkuvasti valvottava luottolaitostoinnasta annetun lain 7 luvussa avainhenkilöille säädettyjen kelpoisuusvaatimusten täyttymistä, kun kyse on talousjohtajan, riskienvalvonnasta vastaavan johtajan, sääntelyn ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta vastaavan johtajan ja sisäisestä tarkastuksesta vastaavan johtajan kelpoisuusvaatimuksista ja mainitussa tehtävässä oleva henkilö on nimitettynä johonkin luottolaitosdirektiivin 91 a artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun luottolaitokseen tai muuhun yhteisöön.

Jos Finanssivalvonta havaitsee, että tässä pykälässä tarkoitettu johtoon kuuluva, talousjohtaja, riskienvalvonnasta vastaava johtaja, sääntelyn ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta vastaava johtaja tai sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja ei täytä kelpoisuusvaatimuksia, Finanssivalvonta voi erottaa tässä momentissa tarkoitettun henkilön tehtävästään tai edellyttää luottolaitoksen tai omistusyhteisön ryhtyvän toimenpiteisiin kelpoisuusvaatimusten täyttämiseksi.

Finanssivalvonnan on kerättävä EU:n vakavaraisuusasetuksen 435 artiklan 2 kohdan c alia kohdassa tarkoitettut tiedot ja käytettävä tietoa luottolaitosten monimuotoisuuskäytänteiden vertailemiseksi. Finanssivalvonnan on luovutettava tässä momentissa tarkoitettut tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle.

2. lakiehdotus (Laki luottolaitostoinnasta)

1 luku

Yleiset säännökset

20 §

Johdon määritelmät

Ylimmällä johdolla tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen hallitusta ja liiketoiminnasta vastaavaa johtoa. Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, jolle on annettu **merkittävässä määrin** hallitukselle kuuluvia **muuta kuin omistajaohjaukseen ja ylimmän johdon nimittämiseen liittyviä** tehtäviä, hallintoneuvosto rinnastetaan tätä lakia sovellettaessa hallitukseen

- - - - -

Toimivalla johdolla tarkoitetaan liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvan henkilön ylimmän johdon välittömässä alaisuudessa toimivaa henkilöä, joka vastaa luottolaitoksen päivittäisestä johtamisesta.

Avainhenkilöllä tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen palveluksessa olevaa henkilöä, jolla on merkittävää vaikutusvaltaa luottolaitoksen johtamisessa, mutta joka ei kuulu luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon. Tässä pykälässä tarkoitettuina avainhenkilöinä on pidettävä ainakin luottolaitoksen talousjohtajaa, riskienvalvontatoiminnasta vastaavaa henkilöä, sääntelyn ja siihen liittyvien sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta vastaavasta toiminnasta vastaavaa henkilöä ja sisäisestä tarkastuksesta vastaavaa henkilöä, ellei tällaista henkilöä katsota kuuluvaksi luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon.

7 luku

Hallinto ja ohjausjärjestelmät

2 §

Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset.

- - - -

Hallituksen työ on järjestettävä siten, ettei hallituksen yksittäinen jäsen tai jäsenten vähemmistö epäasianmukaisesti tai luottolaitoksen edun vastaisesti vallitse hallituksen päätöksentekoa. Hallituksen yksittäisen jäsenen on toimittava tehtävässään siten, että hallitus voi täyttää tehtävänsä ja riippumattomasti valvoa toimivan liiketoiminnasta vastaavan johdon toimintaa.

4 §

Luottolaitoksen ylimmän johdon ja avainhenkilöiden sekä hallintoneuvoston jäsenten luotettavuus- ja riippumattomuusvaatimukset

- - - -

(uusi 6 momentti) Hallintoneuvoston jäsenen, johon ei 1 luvun 20 a §:n nojalla sovelleta, mitä hallituksen jäsenestä säädetään, on oltava luotettava ja hyvämainen, toimittava tehtävässään rehellisesti ja hänellä on oltava tehtävän edellyttämä osaaminen ja kokemus. Tässä momentissa tarkoitettuna henkilönä ei voi toimia alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa tai liiketoimintakiellossa.

4 b §

Kelpoisuusvaatimusten arviointi

- - - -

(4 mom.) Luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1 d kohdassa tarkoitetun keskeisen luottolaitoksen on toimitettava hallituksen puheenjohtajaksi tai liiketoiminnasta vastaavaan johtoon lukeutuvaan tehtävään nimitettävää henkilöä koskeva ilmoitus Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään 30 päivää ennen tehtävässä aloittamista tai toimikauden alkamista. Ilmoitusmenettelystä ja ilmoitukseen liitettävistä selvityksistä säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella. Jos tässä momentissa tarkoitetut ja valtiovarainministeriön asetuksella tarkemmin säädetyt Finanssivalvonnalle toimitettavat tiedot eivät ole riittävät kelpoisuusvaatimusten täyttämisen valvomiseksi, Finanssivalvonta voi lykätä nimitettävän henkilön tehtävässä aloittamista, kunnes riittävät tiedot on toimitettu. Mitä tässä momentissa säädetään ei sovelleta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 12 luvun 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuun johdon nimittämiseen.

(uusi 5 momentti) Finanssivalvonnan on valvoessaan tämän pykälän noudattamista kiinnitettävä erityistä huomiota mahdollisiin

epäilyihin luottolaitoksessa tapahtuneesta tai tapahtuvasta rahanpesusta tai terrorismin rahoituksesta tai niitä koskevaan kohonneeseen riskiin.

- - - -

8 luku

Palkitseminen

1 §

Säännösten soveltaminen

- - - - -

Tämän luvun **7 §:n 2 ja 3 momenttia, 8 §:ää, 9 §:n 2, 5 ja 6 momenttia, 10 §:n 3 momenttia, 11 ja 12 §:ää sekä 13 §:n 1 ja 2 momenttia** sovelletaan ainoastaan sellaisia henkilöitä koskeviin palkitsemisjärjestelmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan. Tällaisia henkilöitä ovat ainakin:

- - - - -

6 §

Valvontatoiminnoissa **johtavassa asemassa** työskentelevät henkilöt ja heidän palkitsemisensa

Luottolaitoksen sisäisissä valvontatoiminnoissa vastuullisessa asemassa olevien henkilöiden edellä 1 luvun 20 §:n 3 momentissa tarkoitettujen riskienvalvontatoiminnosta vastaavaan henkilön, sääntelyn noudattamisesta vastaavasta toiminnosta vastaavan henkilön ja sisäisestä tarkastuksesta vastaavan henkilön palkitsemista valvoo luottolaitoksen tai, jos se kuuluu konsolidointiryhmään, konsolidointiryhmän emoyrityksen hallitus tai palkitsemisvaliokunta.

11 luku

Luottolaitoksen valvonta

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa

Jos 2 §:ssä tarkoitetun arvion, 5 §:ssä tarkoitetun sisäisten menetelmien valvonnan, 5 a §:ssä tarkoitetun varhaisen puuttumisen, EU:n vakavaraisuusasetuksen noudattamisen valvonnan tai 8 a luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun päätöksen perusteella Finanssivalvonta katsoo tarkoituksenmukaiseksi, Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 6, 6 d, 8 ja 9 §:ssä ja Finanssivalvon-nasta annetussa laissa säädetään:

- - - - -

16) vaatia luottolaitosta vähentämään riskejä, jotka aiheutuvat lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä tekijöistä mukauttamalla vahvistamaan niiden liiketoimintastrategioita, hallintoa, riskienhallintaa ja tai toimeenpanemalla 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuihin suunnitelmiin sisältyviä tavoitteita, toimenpiteitä ja toimia niiden riskien vähentämiseksi, jotka aiheutuvat lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä tekijöistä.

22 luku

Valvontavaltuudet

1 §

Kielto- ja oikaisupäätös

~~Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii tämän lain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta tämän lain vastaista menettelyä sekä samalla velvoittaa tämän peruuttamaan, muuttamaan tai oikaisemaan menettelyn, jos sitä on pidettävä tarpeellisena finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi~~

2 §

Uhkasakko

- - - - -

~~Finanssivalvonta voi tehostaa 1 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhka- sakolla.~~

(uusi 8 momentti) Tätä pykälää ei sovelleta, jos samasta laiminlyönnistä tai rikkomuksesta on asetettu uhkasakko Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) 2432/98 nojalla.

(uusi 9 mom.) Uhkasakon määräämiseen sovelletaan, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n 2 momentissa säädetään.

(uusi 10 mom.) Uhkasakkoa ei saa tuomita maksettavaksi ennen kuin sen asettamispäätös ja kielto- tai oikaisuvaatimus, jonka tehostamiseksi uhkasakko on asetettu, ovat lainvoimaisia.

Teknisiä havaintoja

Edellä mainitun lisäksi Nordea ehdottaa seuraavia, etupäässä teknisluonteisia tarkennuksia ja korjauksia esitysluonnokseen:

- Sivulla 46 olevan kappaleen 3.1.12 otsikon tulisi kuulua seuraavasti: "Hallinnolliset seuraamukset ja uhkasakko".

- Yritysjärjestelyjä, merkittävän omistusosuuden hankkimista sekä merkittävien varojen ja velkojen luovutusta koskevan uuden LLL 3 a luvun 9 §:n 1 momentin viimeisen virkkeen perusteluja sivulla 104 tulisi täydentää seuraavasti: "Pykälän 1 momentin viimeisessä virkkeessä säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 15 kohtaa vastaavasti, että Finanssivalvonta voi asettaa myönteiselle päätökselle voimassaoloajan, jonka kuluessa merkittävän omistusosuuden hankinta on tehtävä, ja tarvittaessa pidentää sitä. Tässä muodossa perusteluteksti vastaisi itse pykäläehdotusta esitysluonnoksen sivulla 195, joka myös täyttää luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 15 kohdan vaatimukset.
- Yritysjärjestelyjä, merkittävän omistusosuuden hankkimista sekä merkittävien varojen ja velkojen luovutusta koskevan uuden LLL 3 a luvun perusteluita ja mahdollisesti myös lain ehdotettua sanamuotoa tulisi harkita täsmennettäväksi merkittävästä omistusosuudesta luopumisen käsittelyn osalta. Perusteluissa mainitaan sivulla 99, että "[m]erkittävien varojen ja velkojen luovutusta koskisi ainoastaan ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle, kun taas merkittävän omistusosuuden hankkimiseen sekä sulautumiseen ja jakautumiseen sovellettaisiin ilmoitusmenettelyn ohella jäljempänä säädettävää arviointimenettelyä ja pankkivalvonnallista päätöksentekomenettelyä", mainitsematta kuitenkaan merkittävästä omistusosuudesta luopumisen kohtelua. Samoin 3 a luvun ehdotetussa 5 §:ssä (sivulla 192) viitataan "1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen". Viitattu kohta (sivulla 190) kattaa sekä omistusosuuden hankkimisen että tällaisesta luopumisen, mutta 5 §:n mukaista arviointimenettelyä sovelletaan direktiivin mukaisesti vain omistusosuuden hankintaan (mihin pykälän otsikkokin viittaa), mikä on omiaan aiheuttamaan epä johdonmukaisuutta lain sanamuodossa.
- Sivulla 106 viittaus 4 §:n "1 momentin toiseen virkkeeseen" tulisi ilmeisesti olla viittaus momentin viimeiseen virkkeeseen.
- Harkittavaksi onko sivun 108 ensimmäisessä, edelliseltä sivulta jatkuvassa kappaleessa hyvä esimerkki viitata henkilöstöjohtajaan, jota käytetään toistuvasti muutoin esimerkkinä roolista, joka ei välttämättä kuulu liiketoiminnasta vastaavaan johtoon.
- Sivulla 108 4 b §:n perustelujen ensimmäisessä kappaleessa tulisi viitata ylimpään johtoon, eikä ainoastaan johtoon.
- FA ehdottaa, että luottolaitoslain 11 luvun 2 a §:n suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevaa sanamuotoa tarkennettaisiin siten, että pykälän ensimmäisessä virkkeessä ilmaistu pääsääntö olisi selkeämmin pääsääntö ja sanamuodon perusteella olisi selvää, että seuraavat esimerkit eivät muuta oikeustilaa niiden valvottavien osalta, joihin tällä hetkellä sovelletaan suhteellisuusperiaatetta. Pykälää koskevia perusteluja tarkennettaisiin *esimerkiksi* siten, että momentissa esitettyjen 1–4 kohdan edellytyksien, joita Finanssivalvonta voi tarkastella arvion yhteydessä suhteellisuusperiaatetta toteuttaen kohdalla perusteluissa mainittaisiin, että ilmaisu "erityisesti" ei olisi suhteellisuusperiaatteen soveltamista rajaava nyky sääntelyyn nähden.